

Lapsiperheiden hyvinvointiarviointi Tampereen hyvinvointineuvoloissa

**TedBM:n hankkeen yhteistyöseminaari
8.12.2006**

**Riitta Kangaspunta
psykologi**

Hyvinvointineuvolan toimintaympäristö

- Äitiys- ja lastenneuvola, jossa kiinnitetään aikaisempaa enemmän huomiota koko perheen psykososiaaliseen hyvinvointiin
- Terveystieteiden ja lääkärin tukena on säännöllisesti kokoontuva moniammatillinen tiimi, johon kuuluu myös neuvolapsykologi, sosiaalityöntekijä, perhetyöntekijäpari ja perheneuvolan työntekijä

Hyvinvoinnin arviointi

- **Lapsi keskiössä**
- **Pyrkimys luoda hyvä asiakassuhde molempiin vanhempiin alusta alkaen**
- **Perustuu luottamukseen, avoimuuteen ja jatkuvuuteen – yksi ”luottohenkilö”**
- **Erillisten lomakkeiden sijaan yksi kokonaisuus**
- **Riittävä aika keskusteluun parin kanssa**

Vanhempien lomakkeet hyvinvointiarvioinnin apuna 1/2

- **Laadittu yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa**
- **Pääpaino raskaudessa ja ensimmäisessä ikävuodessa – ”tuhannen taalan paikka”**
- **Molemmille vanhemmille raskausaikana, kun lapsi on 2-3 kk, vuoden vanhana**
- **Purkukeskustelu terveydenhoitajan kanssa – tarvitaan riittävän hyvä suhde, jotta päästään yhteiseen arvioon – arvokkaampi kuin pelkästään terveydenhoitajan tekemä**

Vanhempien lomakkeet hyvinvointiarvioinnin apuna 2/3

- **Helpottavat vaikeidenkin asioiden esille ottamista – kaikille**
- **Auttavat saamaan kokonaiskuvan perheen psykososiaalisesta tilanteesta**
- **Auttavat tunnistamaan erityisvaikeuksia (masennus, päihteet)**
- **Auttavat kohdentamaan palvelut tukea tarvitseviin perheisiin**

Vanhempien lomakkeet hyvinvointiarvioinnin apuna 3/3

- **Auttavat paria hahmottamaan omaa elämäntilannettaan ja tunnistamaan voimavarat, riskitekijät ja mahdolliset ongelmat**
- **Aktivoivat pariskuntia puhumaan keskenään**
- **Viestivät, että neuvolassa nähdään perheen ja parin hyvinvointi olennaisena lapsen terveen kehityksen kannalta ja vaikeistakin asioista voi puhua**

Lomakkeiden aihepiirit 1

- **Sosiaalinen tuki (emotionaalinen ja instrumentaalinen tuki)**
- **Mieliala (Edinburgh Postnatal Depression Scale, EPDS)**
- **Päihteiden käyttö (Audit/ Five Shot)**
- **Parisuhteen ristiriidat (Conflict Tactic Scale: rakentava, sovitteleva, väkivaltainen ja vetäytyvä)**
- **Vauvaperheen stressi (huolet raskauteen, lapsen saamiseen, vanhemmuuteen, elämänhallintaan liittyen)**

Lomakkeiden aihepiirit 2

- Taloudellinen tilanne
- Odotukseen liittyvät pelot ja huolet (Salmela- Aro, Nurmi)
- Mielikuvat lapsesta (temperamentti, vavu)
- Vanhempi- vauvasuhde (Post- partum bonding – kysely/ Brockington)
- Vanhempi- lapsisuhde (pohjautuu edelliseen)

Hyvinvointiarvion edellytykset

- Riittävän pienet asiakasmäärät (200/40/ th)
- Riittävästi aikaa purkukeskusteluun
- Jouheva mielipiteenvaihtomahdollisuus kollegan kanssa
- Tiimin tuki
- Tarvittaessa työnohjaus
- Yksi paikka, joka koordinoi perheen palveluita
- Tarvittavan avun takaaminen